

MOLDOVA ÜLKE BİLGİ NOTU

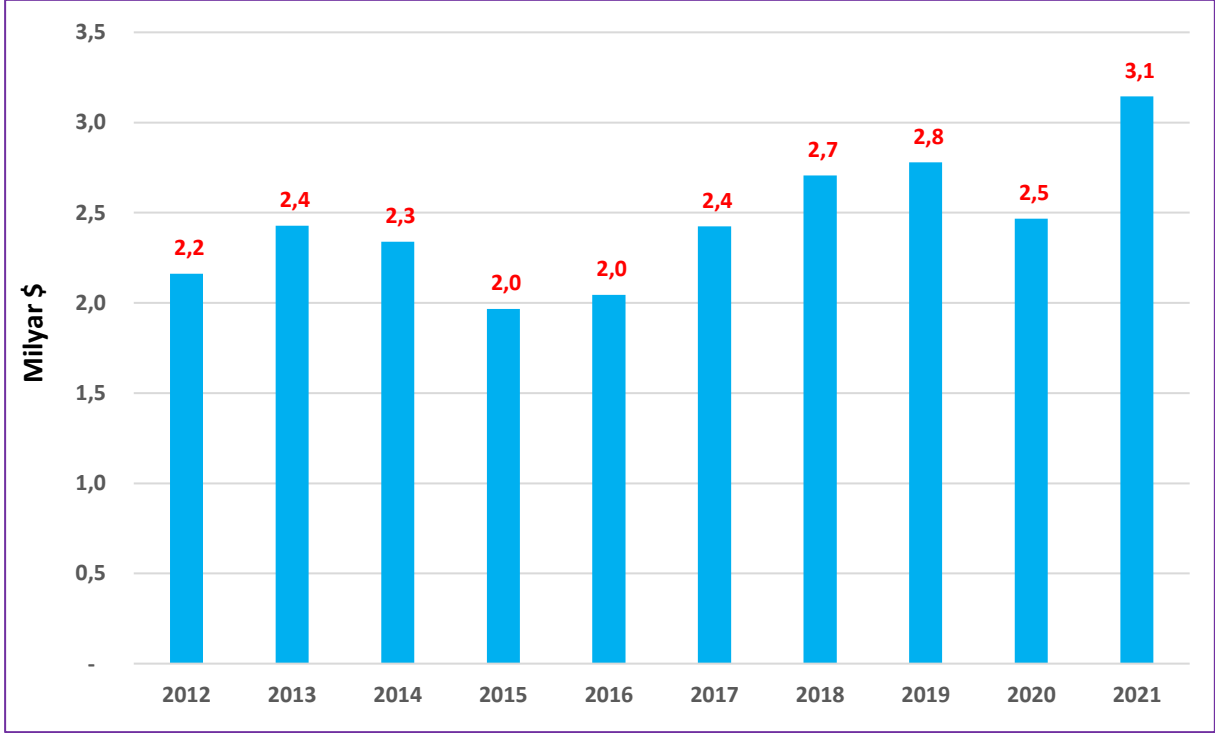

Ekonomik Araştırmalar Şubesi
(Haziran 2022)

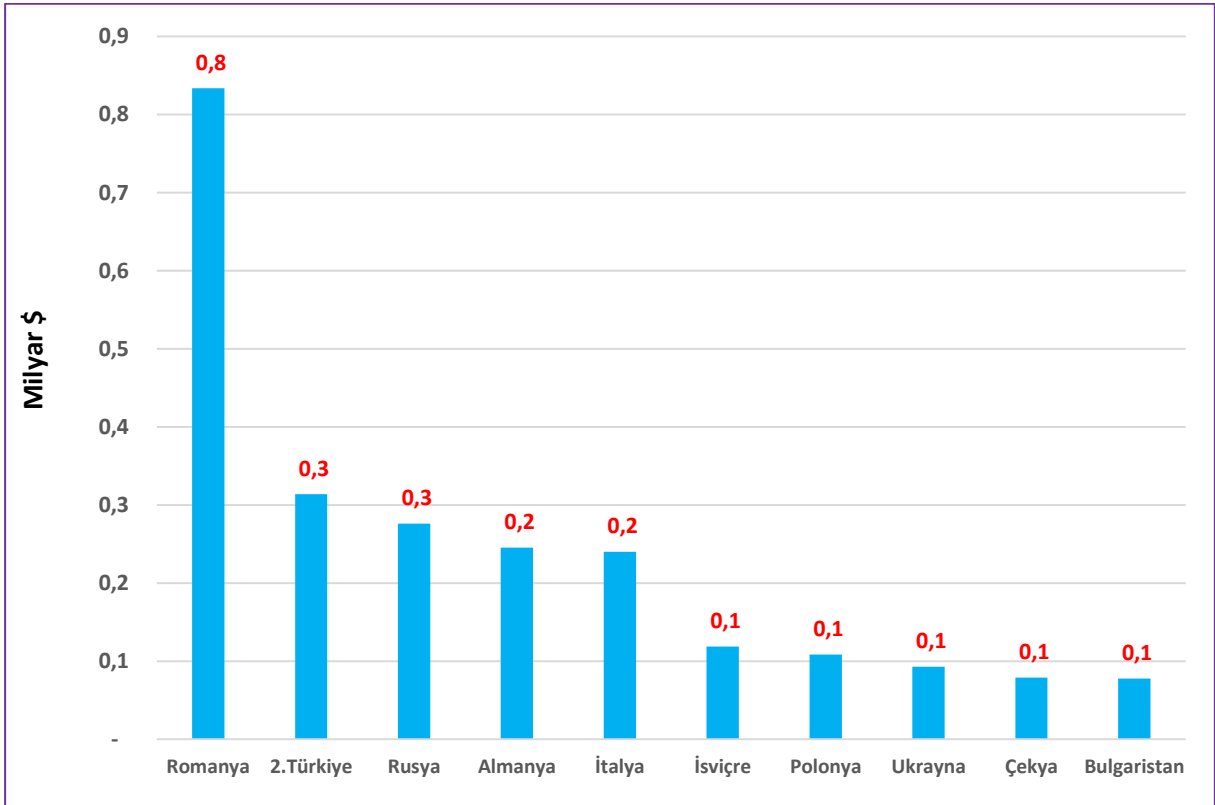
Resmi Adı	Moldova Cumhuriyeti
Nüfus	2,5 milyon (IMF 2022)
Yüzölçümü	33.843 km ²
Dil	Moldovaca (Resmi Dil), Rusça, Gagavuzca
Başkent	Chisinau (Kişinev)
Para Birimi	Moldova Leyi (MDL)
Yönetim Şekli	Parlamentar Cumhuriyet
Cumhurbaşkanı	Maia Sandu
GSYİH	13,8 milyar \$ (IMF 2022)
KİŞİ BAŞINA GSYİH	5.440 \$ (IMF 2022)
GSYİH BÜYÜME HIZI	0,3 % (IMF 2022)
ENFLASYON ORANI	21,9 % (IMF 2022)
İŞSİZLİK ORANI	3,5 % (IMF 2022)
TOPLAM İHRACAT	3,1 milyar \$
TOPLAM İTHALAT	7,2 milyar \$
MOLDOVA'NIN TÜRKİYE'DEN İTHALATI	0,5 milyar \$
MOLDOVA'NIN TÜRKİYE'YE İHRACATI	0,3 milyar \$

MOLDOVA'NIN DIŞ TİCARET VERİLERİ

• **Moldova'nın Dünyaya İhracatı**
(TradeMap, 2012-2021)

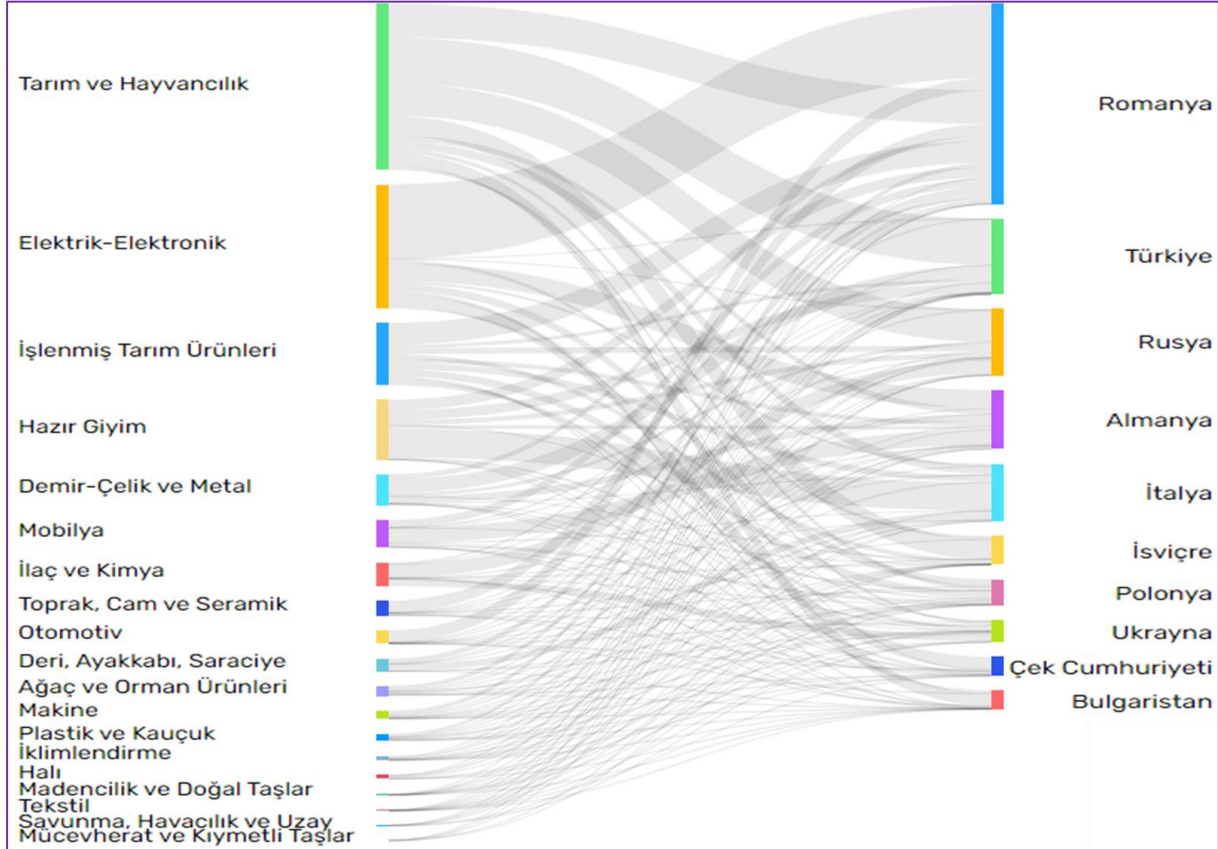
• **Moldova'nın İhracatında Ülkeler**
(TradeMap, 2021)

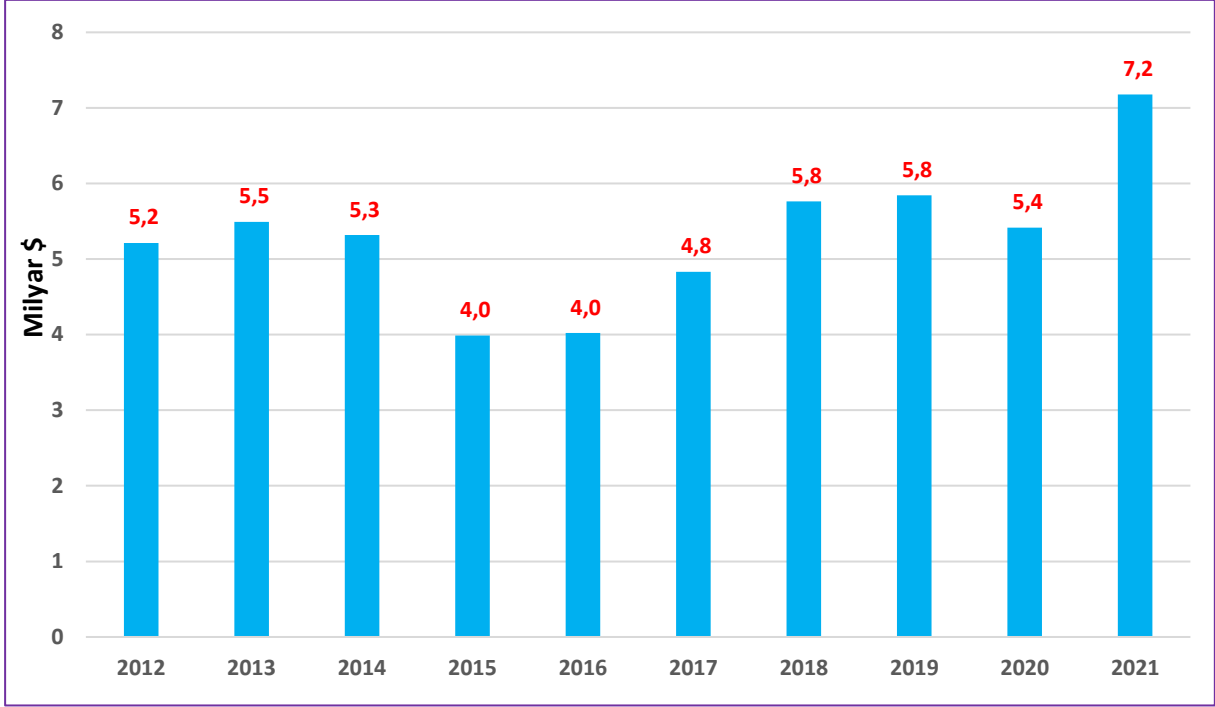
- **Moldova'nın dünyaya ihracatında önde gelen ürünler**

GTİP	Ürün tanımı	İhracat Tutarı
854420	Koaksiyal kablolar ve diğer koaksiyal elektrik iletkenler	0,2 milyar \$
100199	Buğday (makarnalık durum buğdayı hariç) ve mahlut; tohumluk olmayan	0,2 milyar \$
854430	Taşıtlarda kullanılan kablo bağlantı takımları	0,2 milyar \$
120600	Ayçiçeği tohumu	0,2 milyar \$
100590	Mısır (diğer)	0,1 milyar \$

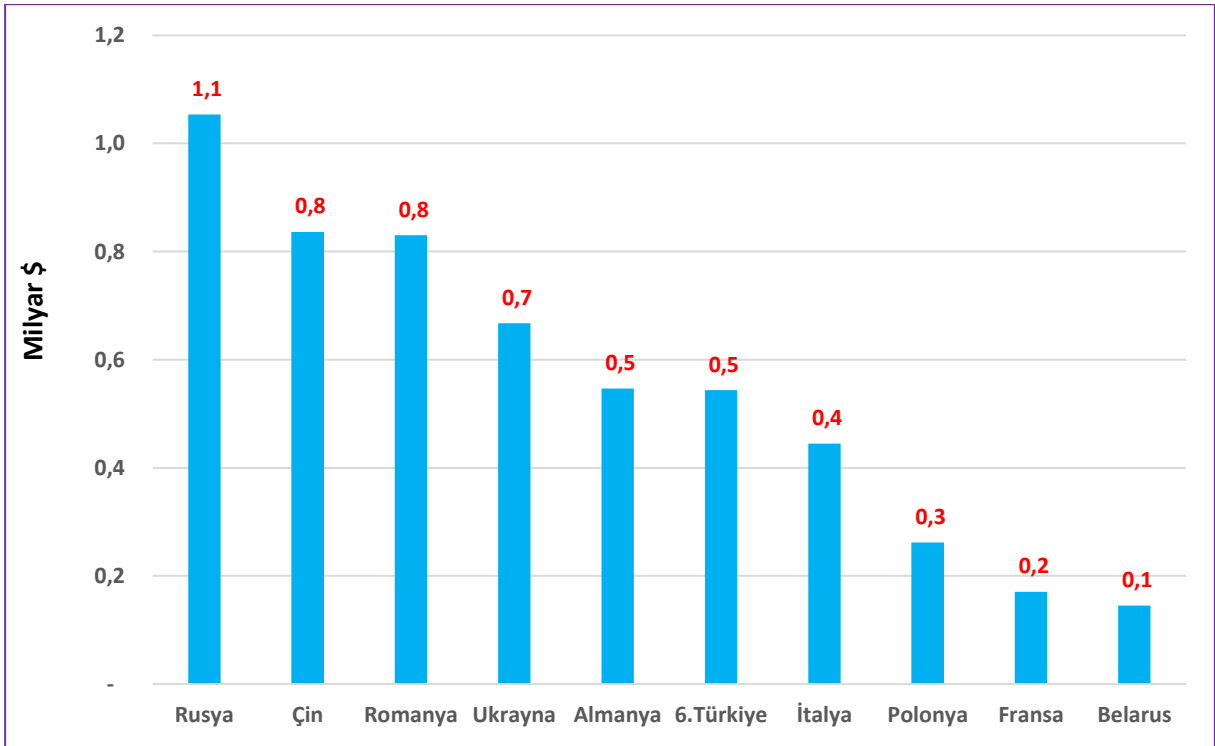
- **Moldova'nın ihracatında sektörlere göre ülkeler**

• **Moldova'nın Dünyadan İthalatı**
(TradeMap, 2012-2021)

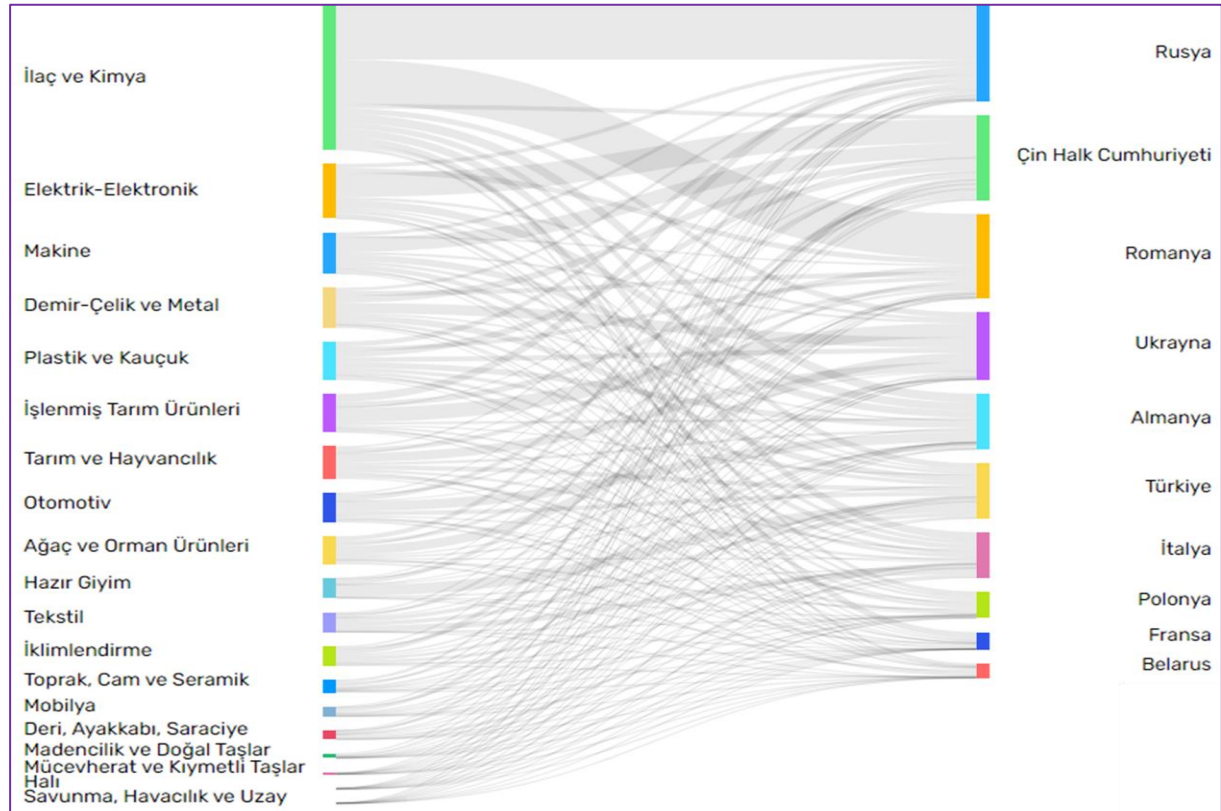
• **Moldova'nın İthalatında Ülkeler**
(TradeMap, 2021)

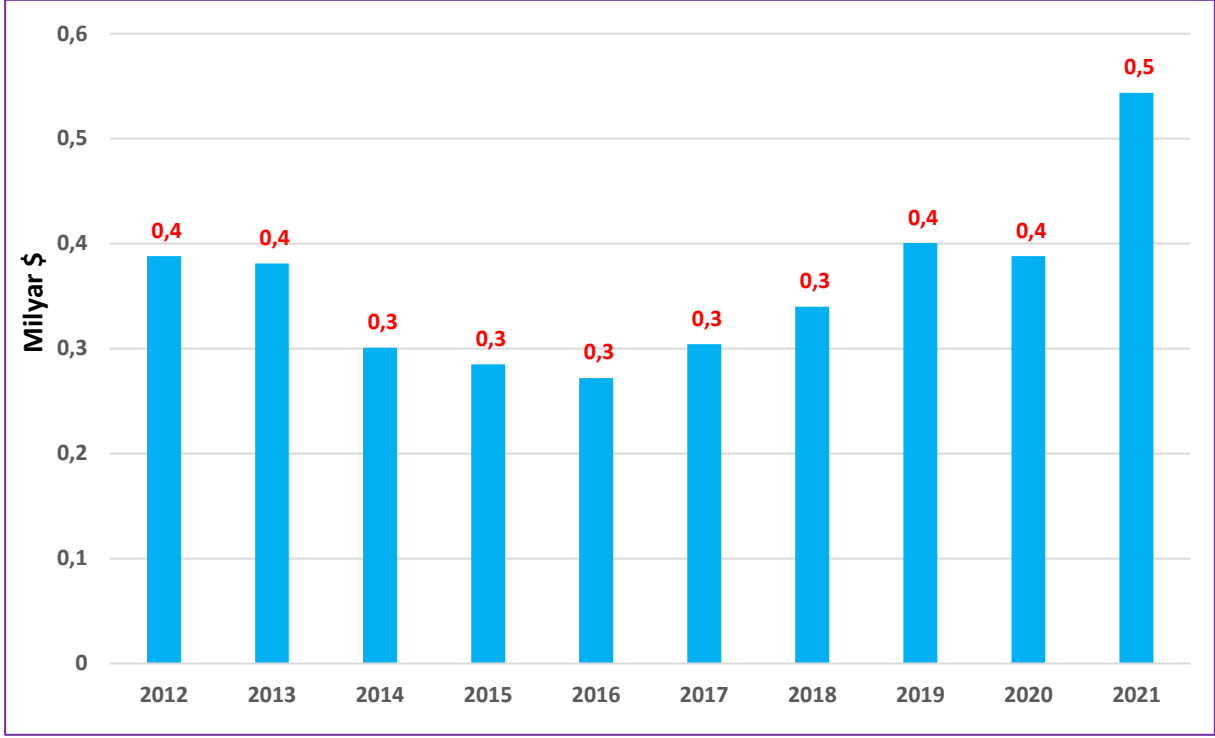
- **Moldova'nın dünyadan ithalatında önde gelen ürünler**

GTİP	Ürün tanımı	İthalat Tutarı
271019	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar; ağırlık% 70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümlü minerallerden yağ içeren yağlar (hafif yağlar ve preparatlar hariç, biyodizel içeren, ham ve atık yağlar hariç)	0,5 milyar \$
271121	Doğal gaz (gaz halinde)	0,3 milyar \$
300490	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	0,2 milyar \$
271012	Petrol ve bitümenli yağlardan elde edilen hafif yağlar ve müstahzarları (petrol veya bitümenli yağ oranı $\geq$ %70)	0,1 milyar \$
851712	Hücresel ağlar için veya diğer kablosuz ağlar için telefonlar	0,1 milyar \$

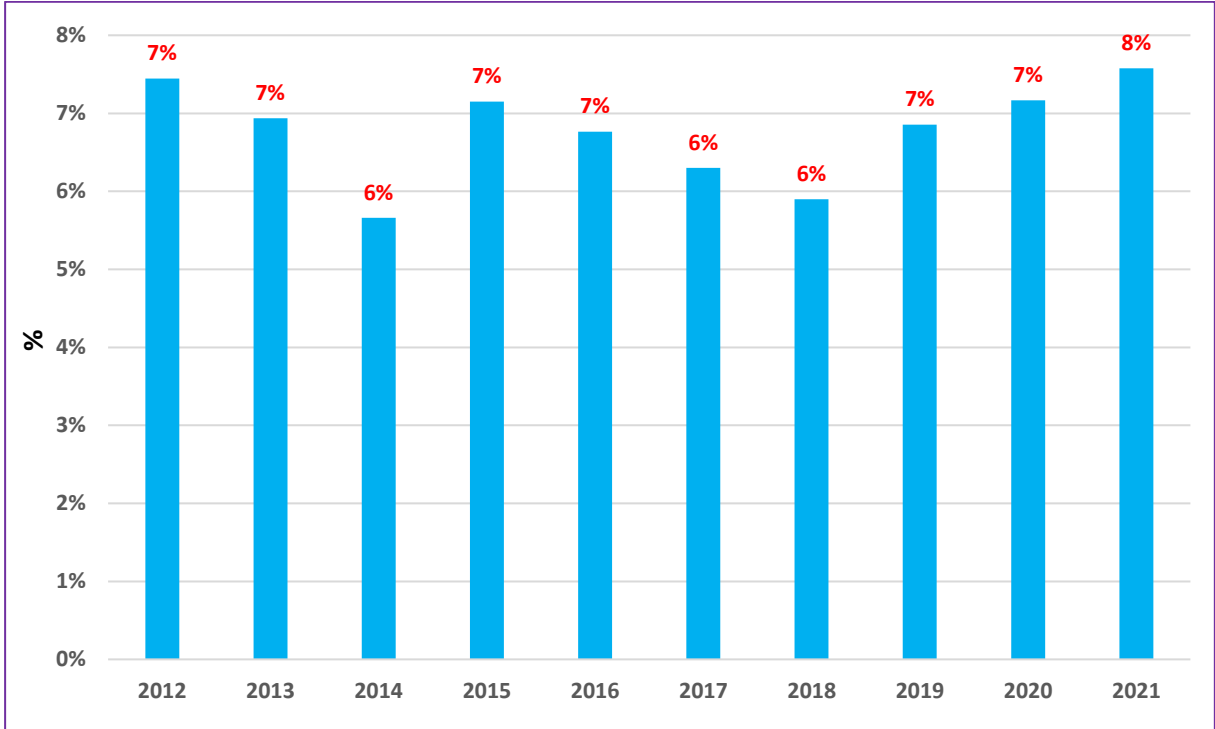
- **Moldova'nın ithalatında sektörlere göre ülkeler**

• **Moldova'nın Türkiye'den İthalatı**
(TradeMap, 2012-2021)

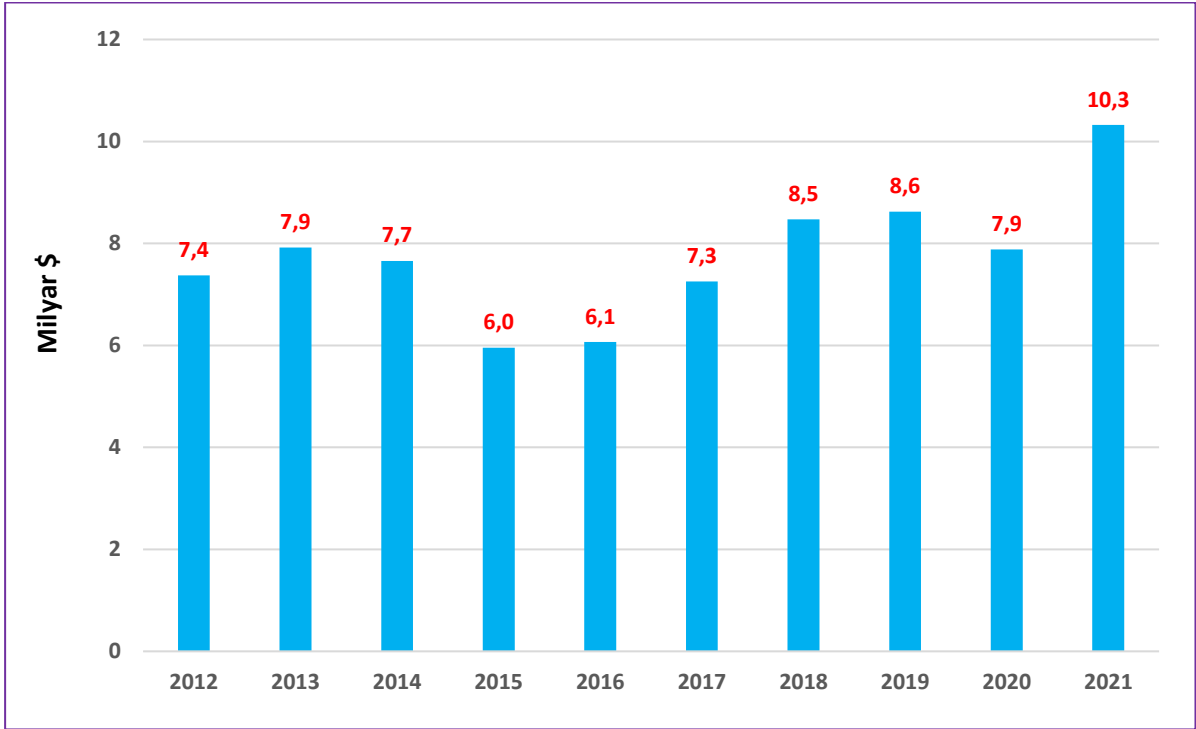

• **Moldova'nın İthalatında Türkiye'nin Payı**
(TradeMap, 2012-2021)

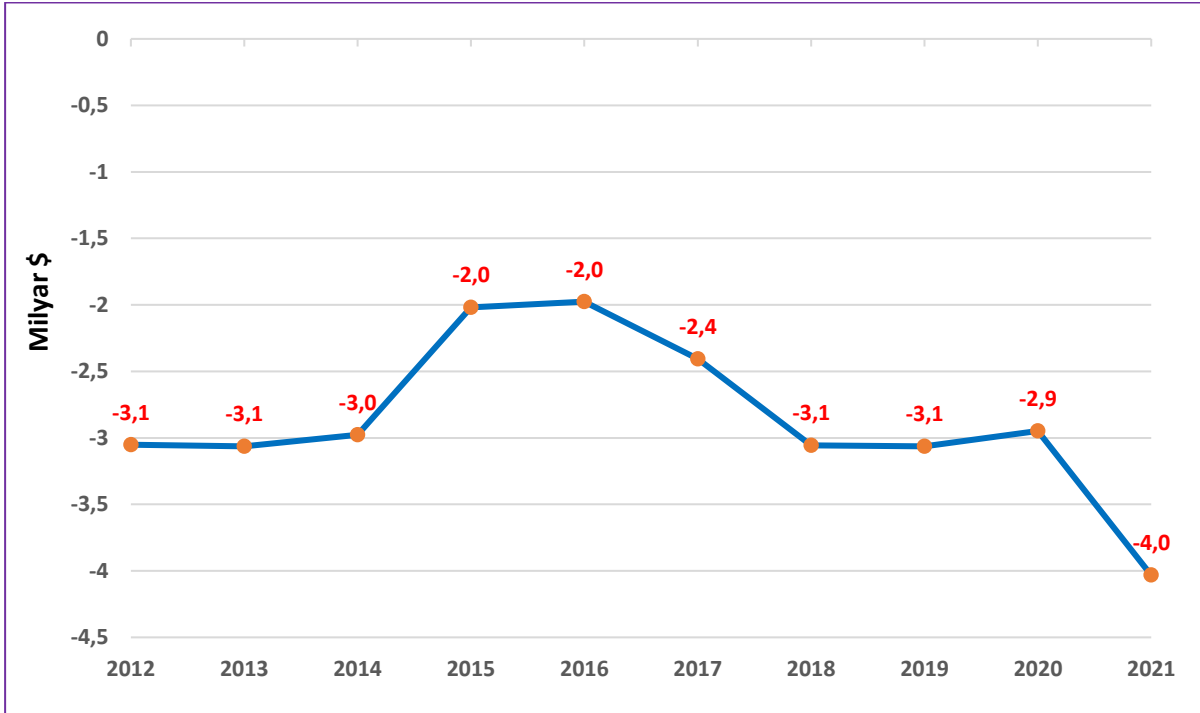

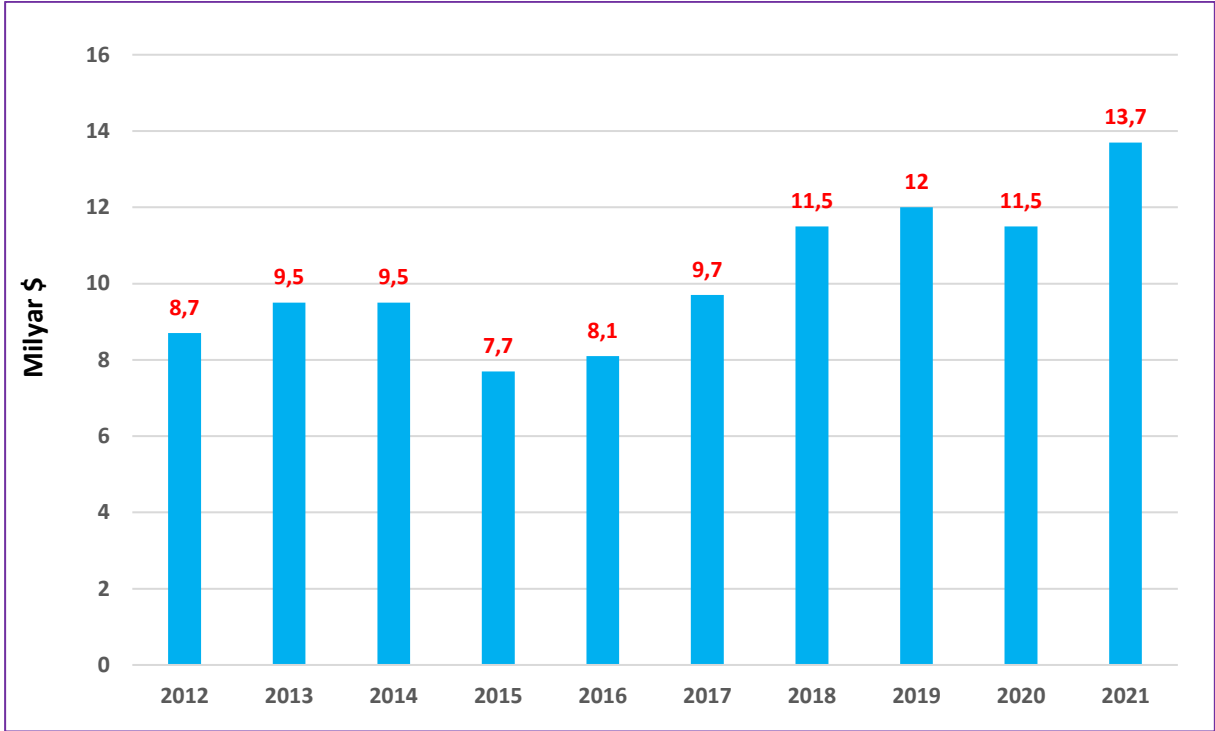
• **Moldova'nın Dış Ticaret Hacmi**
(TradeMap, 2012-2021)

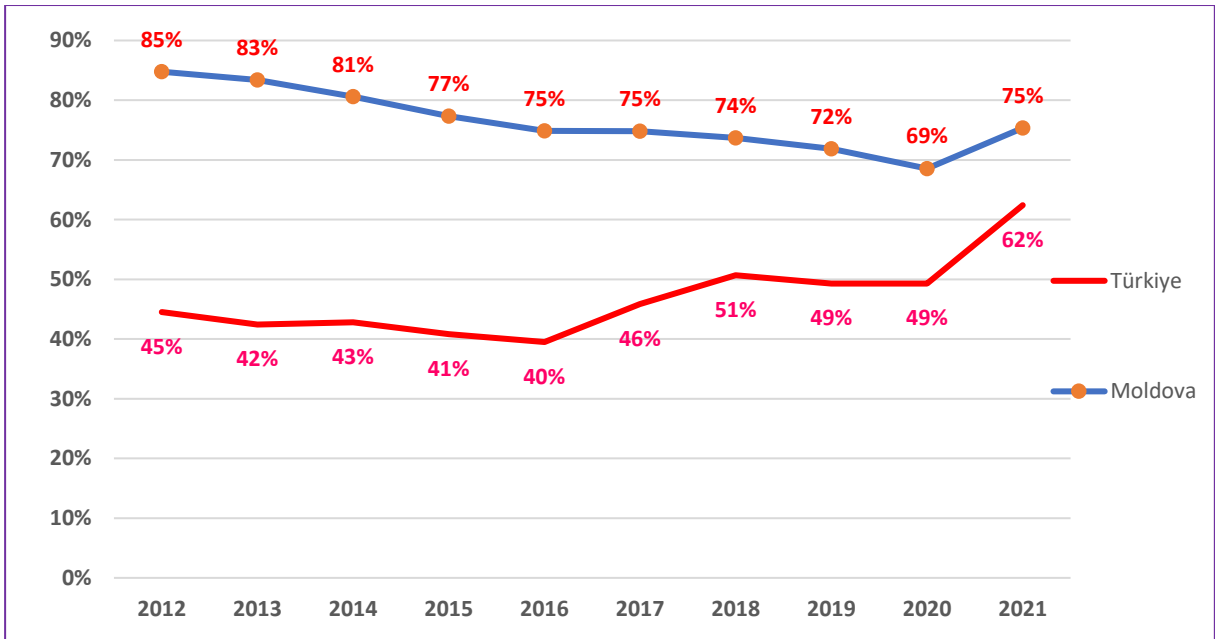
• **Moldova'nın Dış Ticaret Dengesi**
(TradeMap, 2012-2021)

- **Moldova'nın GSYH'si**
(IMF, 2012-2021)

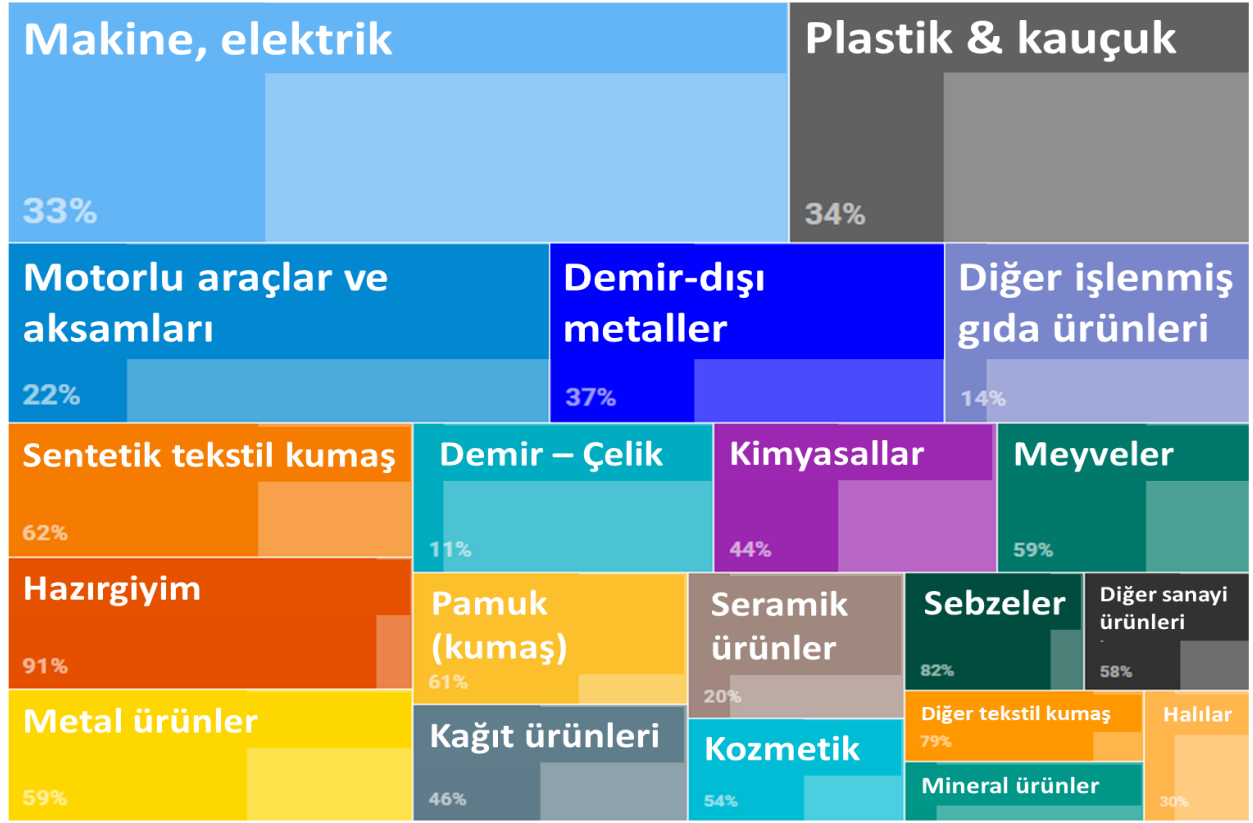
- **Moldova'nın Dış Ticaret Hacminin GSYH'ye Oranı – Trade Openness (Türkiye ile karşılaştırma)**
(IMF, TradeMap, 2012-2021)

• **Moldova'ya İhracatımızda Sektörler**
(TİM, 2021)

SEKTÖR	2020 (x1000\$)	20201 (x1000\$)	Değişim %
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	47.143	56.447	20%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	36.178	55.618	54%
Demir ve Demir Dışı Metaller	42.290	48.524	15%
Otomotiv Endüstrisi	14.002	37.487	168%
Makine ve Aksamları	19.475	32.661	68%
Yaş Meyve ve Sebze	26.536	29.156	10%
Tekstil ve Hammaddeleri	28.381	29.131	3%
İklimlendirme Sanayii	16.332	23.738	45%
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	13.518	18.529	37%
Elektrik ve Elektronik	11.753	17.018	45%
Deri ve Deri Mamulleri	4.896	8.637	76%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	5.943	8.602	45%
Çelik	7.592	8.402	11%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam.	7.342	7.493	2%
Mücevher	3.083	6.942	125%
Halı	2.180	3.738	71%
Kuru Meyve ve Mamulleri	1.288	2.042	59%
Fındık ve Mamulleri	388	948	144%
Madencilik Ürünleri	785	916	17%
Meyve Sebze Mamulleri	615	901	47%
Diğer Sanayi Ürünleri	1.184	539	-54%
Tütün	638	480	-25%
Zeytin ve Zeytinyağı	214	370	73%
Süs Bitkileri ve Mamulleri	365	317	-13%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	234	227	-3%
Gemi, Yat ve Hizmetleri	1	39	5985%

• Türkiye'nin Moldova'ya ihracat potansiyeli yüksek ürün grupları

Ülkemizin Moldova'ya ihracat potansiyeli en yüksek ürün grupları şunlardır:

Sıra	Ürün grubu	Gerçekleştirilen ihracatın potansiyel ihracata oranı
1	Makine, elektrik	% 33
2	Plastik & kauçuk	% 34
3	Motorlu araçlar ve aksamları	% 22
4	Demir-dışı metaller	% 37
5	Diğer işlenmiş gıda ürünleri	% 14
6	Sentetik tekstil kumaş	% 62
7	Hazırgiyim	% 91
8	Metal ürünler	% 59
9	Demir - çelik	% 11
10	Kimyasallar	% 44
11	Meyveler	% 59
12	Pamuk (kumaş)	% 61
13	Kâğıt ürünleri	% 46
14	Seramik ürünler	% 20
15	Kozmetik	% 54
16	Sebzeler	% 82
17	Diğer sanayi ürünleri	% 58
18	Diğer tekstil kumaş	% 79
19	Mineral ürünler	% 24
20	Halılar	% 20

- **Ürün grupları bazında potansiyeli yüksek ürünler**

1. Makine, elektrik ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
854449	Diğer elektrik iletkenleri (gerilimi=<80 V. için)
840310	Merkezi ısıtma kazanları
841810	Birden fazla dış kapılı kombine soğutucu-dondurucular
845011	Tam otomatik çamaşır yıkama makineleri-kapasitesi=<10 kg
851660	Diğer elektrikli fırınlar, ocaklar, ızgaralar vb.

2. Plastik & kauçuk ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
391620	Vinil klorür polimerlerinden monofil, çubuk, profiller-eni kesiti >1mm
392010	Etilen polimerlerden-levha, pelikül, lamlar-takviyesiz
392310	Plastikten kutular, kasalar, sandıklar vb. eşya
391722	Tüpler, borular, hortumlar (sert) propilen polimerlerinden
392690	Plastikten diğer eşya

3. Motorlu araçlar ve aksamaları ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
870421	Dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar (taşıma kapasitesi<5ton)
870120	Çekiciler; yarı römorklar için
871639	Yük taşımaya mahsus römork ve yarı römorklar
871631	Tanker römork ve yarı römorklar
840999	Dizel motorlar için aksam; parçalar

4. Demir-dışı metaller ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
721420	Köşeli çubuklar (çentik, yiv, oluk vb şekil bozuklukları olan)
721621	L şeklinde profil (sıcak hadde, yükseklik<80mm.)
721049	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişlik=>600mm, oluklu hariç, başka usulle çinko ile kaplanmış)
721720	Demir/alaşımsız çelikten teller (çinko kaplanmış)
730630	Demir veya alaşımsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğer borular

5. Diğer işlenmiş gıda ürünleri grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
210690	Diğer gıda müstahzarları
190219	Makarna; yumurtasız (pişirilmemiş)
170490	Kakao içermeyen diğer şeker mamulleri
200819	Diğer sert kabuklu meyve ve karışımlarının konserveleri
190531	Tatlı bisküviler

6. Sentetik tekstil kumaş ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
540761	Diğer dokunmuş men (tekstürize edilmemiş poliester=>%85)
600632	Sentetik liflerden diğer örme veya kroşe mensucat; boyanmış
560313	Dokunmamış mensucat [dokunabilir sentetik/suni lifden (m2 ağır; 70..150gr.)]
560312	Dokunmamış mensucat [dokunabilir sentetik/suni lifden (m2 ağır; 25..70gr.)]
551614	Diğer mensucat (baskılı, suni devamsız lif=>%85)

7. Hazırgiyim ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)
611790	Dokumaya elverişli diğer maddelerden giyim eşyası için veya giyim eşyası aksesuarları için parçalar (örme veya kroşe)
620462	Kadın/kız çocuk için pantolon, şort vs. pamuktan
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)
620342	Erkek/erkek çocuk için kısa pantolon, şort vs. pamuktan

8. Metal ürünler grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
732219	Demir/çelikten radyatör, aksam ve parçaları
730890	Demir/çelikten diğer inşaat-aksamı
730830	Demir/çelikten kapı, pencere vb. çerçeveleri ile pervazları ve kapı eşikleri
732690	Demir/çelikten diğer eşya
761090	Aluminyumdan diğer inşaat ve aksamı-köprü, kule, pilon, çatı, saç, boru vb.

9. Demir – çelik ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
721420	Köşeli çubuklar (çentik, yiv, oluk vb şekil bozuklukları olan)
721621	L şeklinde profil (sıcak hadde, yükseklik<80mm.)
721049	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişlik=>600mm, oluklu hariç, başka usulle çinko ile kaplanmış)
721720	Demir/alaşımsız çelikten teller (çinko kaplanmış)
730630	Demir veya alaşımsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğer borular

10. Kimyasallar ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
340220	Yüzey aktif diğer organik müstahzarlar (perakende)
283620	Sodyum karbonat
321410	Macunlar, reçineli çimento vb.ile boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri
321490	Ateşe dayanıklı olmayan sıvama müstahzarları
320910	Esası akrilik/vinil polimer olan; sulu ortamda eriyen/dağılan boya ve vernik

11. Meyveler ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
080550	Limon ve tatlı limon (taze/kurutulmuş)
080540	Greyfurt ve pomelo (taze/kurutulmuş)
080510	Portakal (taze/kurutulmuş)
080620	Üzüm; (kurutulmuş)
081310	Kayısı (zerdali dâhil) kurutulmuş

12. Pamuk (kumaş) ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
600622	Pamuktan diğer örme veya kroşe mensucat; boyanmış
600624	Pamuktan diğer örme veya kroşe mensucat; baskılı
521139	Pamuk men (diğer, +suni/sentetik, m2>200gr, pa<%85)
580219	Havlu cinsi bukleli mensucat (pamuktan, diğer)
560121	Pamuktan vatkalar ve bunlardan mamul eşya

13. Kâğıt ürünleri grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
961900	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya
481910	Oluklu kâğıt/kartondan kutu ve mahfazalar
481810	Tuvalet kâğıdı
481820	Kâğıt mendil, kurutma, silme havluları
482110	Kâğıt/kartondan baskılı etiketler

14. Seramik ürünler grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
691090	Seramikten musluk taşı, lavabo ve ayakları, küvet, bide, pisuar vb; diğer
690210	Ateşe dayanıklı tuğla (mgo, cao/cr2o3 oranı >%50, mg, ca/cr içeren)
690220	Ateşe dayanıklı tuğla, blok, karo (alümin, silis-bileşimleri>%50)
691110	Porselen ve çiniden sofraya ve mutfak eşyası
690510	Kiremit

15. Kozmetik ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
340111	Tuvalet için (tıbbi ürünler dâhil)
330720	Vücut deodorantları ve ter kokusunu önleyici deodorantlar
330590	Diğer saç müstahzarları
330510	Şampuanlar
340119	Sıvanmış/kaplanmış kâğıt vatka, keçe, dokunmamış mensucat

16. Sebzeler ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
70200	Domates (taze/soğutulmuş)
70190	Patates; diğerleri (taze/soğutulmuş)
70960	Capsicum/pimenta cinsi meyveler (taze/soğutulmuş)
70700	Hıyarlar ve kornişonlar (taze/soğutulmuş)
70310	Soğanlar ve şalotlar (taze/soğutulmuş)

17. Diğer sanayi ürünleri grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
940320	Diğer metal mobilyalar
960719	Kayarak işleyen diğer fermuarlar
854720	Makine ve cihazları izole edici plastikten bağlantı parçaları
940390	Diğer mobilyalara ait aksam, parçalar
940310	Yazihanelerde kullanılan türde metal mobilyalar

18. Diğer tekstil kumaş ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
630790	Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)
630533	Ambalaj için polietilen ve polipropilen şeritlerden, vb.den torba ve çuval
581100	Kapitoneli mensucat (parçalı)
580710	Dokunmuş etiket, marka vb.eşya-parça, şerit, şekilli kesilmiş
590610	Yapışkan kauçuklu bant (en=<20cm); 59.02 pozisyonundakiler HARIÇ

19. Mineral ürünler grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
252329	Çimento; portland; diğer
252321	Çimento; portland; beyaz
680911	Levha, karo vb.; alçıdan, yüzü sadece kağıt/kartonla kaplanmış/takviyeli
680291	Mermer, traverten ve su mermeri (işlenmiş/yontulmamış)
680221	Mermer, traverten ve su mermeri (yontulmuş/kesilmiş)

20. Halılar ürün grubunda ihracat potansiyeli yüksek ürünler	
570242	Halılar ve diğer yer kaplamaları; sent. / suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan
570330	Suni/sentetik tuftle halı (yer kaplamaları)
570320	Naylon/diğer poliamidlerden tuftle halı (yer kaplamaları)
570249	Yer kaplamaları (havlı, hazır eşya, tuftle/floke edilmemiş)
570500	Diğer halı ve yer kaplamaları (dokumaya elverişli diğer maddelerden)